

Про стан допрофільної підготовки учнів основної школи

Л. А. Липова, кандидат пед. наук

Профільному навчанню, згідно з його Концепцією, передує не менш важливий етап професійного самовизначення особистості – допрофільна підготовка, яка спрямована на полегшення вибору учнем профілю навчання. У цьому зв'язку метою даного дослідження було визначення основних дидактичних засад допрофільної підготовки учнів на другому ступені загальноосвітньої школи.

На першому році виконання теми, відповідно до завдань дослідження, зроблено наступне: а) вивчено стан досліджуваної проблеми в педагогічній теорії та у шкільній практиці; б) обґрунтовано необхідність дослідження теми, складено його програму і методику; в) уточнено понятійний апарат проблеми дослідження; г) визначено критерії готовності учнів до вибору профілю навчання; г) проведено констатувальний експеримент, внаслідок якого виявлено, що 48% дев'ятикласників не можуть визначитись у виборі профілю навчання; д) досліджено організацію роботи вчителів і шкільних психологів на першому етапі експерименту (з діагностики і коригування навчання школярів, формування мотивів свідомого вибору профілю навчання) та навчальну діяльність учнів щодо диференціації засвоювання навчального матеріалу в основній школі. Паралельно тривав пошук перспективного досвіду роботи вчителів з досліджуваної проблеми.

Експериментальну роботу проводили на регіональному рівні з угодами про співпрацю між Інститутом педагогіки АПН України і середніми закладами освіти: гімназією № 290, ЗОШ № 303 м. Києва та ЗОШ № 1, 2 м. Путивля Сумської обл. Як показало вивчення педагогічної практики, лише 40 % учнів 8-х класів і 50 % 9-х класів за результатами анкетування визначились з вибором профілю навчання; 56 % учителів 8-9-

класів недобре орієнтуються в особливостях впливу на учнів з метою полегшення їхнього профільного самовизначення, відчувають труднощі у вивченні мотиваційних потреб учнів. Це обумовлює доцільність допомоги вчителям у реалізації ефективної допрофільної підготовки учнів.

Резюмуючи зазначене, до пропозицій, що випливають з констатувального

12

експерименту, слід віднести: а) посилення співпраці психологів, учителів і батьків у вивченні індивідуальних особливостей підлітків щодо ознайомлення з їхніми запитами, захопленнями, мотивами і потребами; б) створення з метою допомоги підліткам у профільному самовизначенні шкільних центрів з допрофільної підготовки з відповідною соціологічною, психологічною і педагогічною інформацією, консультуванням учителів і психологів; в) співпрацю із закладами додаткової освіти по виявленню і вивченню інтересів, мотивів, задатків і захоплень учнів з метою полегшення їхнього профільного і професійного самовизначення.

13